

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

26 Possessio beneficij, & suorum praediorum, quomodo acquiratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

que metallorum fodinis, de molendinis, & furnis, mercede mercenariorum, ac de omni artificio, negotiatione, & lucro, ac aliis; de quibus per Host. in sum. de decim. eod. n. 5. & copiosè Monet. dicto capitulo quarto, eodem titulo, per totum.

22 Quæri nunc potest, si an iudex secularis cognoscere possit de causa decimarum; & est distinguendum, quia, aut agitur de quæstione facti tantum, & non juris, ut de summario possessorio; & tunc iudex secularis erit competens, non jure suo, sed favore ecclesiæ, cum agatur de sola executione in favorem ecclesiæ. Feder. de Sen. conf. 245. n. 3. Felin. in c. causam, n. 15. de prescript. Rebuff. quest. 10. nuu. 3. & Monet. q. 8. num. 13. de dec. Secundò, erit competens iudex secularis, quando agitur de facto, vel de furto decimarum, vel executione, Fed. in d. conf. 245. & Rebuff. eod. n. 3.

Tertiò, quando tantum agitur an decimæ sint solutæ, quo casu poterunt clerici coram iudice seculari laicos solutionem decimarum recusantes compellere, Covarr. pract. quest. c. 35. num. 21. Rebuff. eodem cap. 10. num. 4. & Monet. eod. c. 8. num. 5. de decim. & quocunque casu non privativè ad iudicem ecclesiasticum, sed erit in arbitrio clericorum, quem velint ecclesiasticum, vel secularem iudicem adire, & erit locus præventioni, Feder. eod. conf. 245. ita quòd in dictis casibus ecclesiastici habebunt duos iudices, Felin. in d. cap. causam, num. 25. & melius Covarr. eodem num. 2. quem sequitur Monet. dicto cap. 8. num. 14. Si verò de jure exigendi decimam tantum agatur, illud jus in laicum cadere non potest, & qui tale jus

sibi usurpat, sacrilegium committit: quia rem sacram sibi contra sacros canones, & jura sumit, & arrogat; decima enim est res spiritualis, & sacra, ut inquit Abb. in cap. adhuc, num. 2. de decim. & Azor. eodem l. 7. cap. 34. sub vers. septimò quaritur, & ideo ad iudicem ecclesiasticum cognitio spectat. gloss. in c. ex tenore, in ver. Ecclesiarum, de for. comp. & Rebuff. in dicto tract. de decim. quest. 10. num. 2. & 35. & jurisdictione spiritualis per laicum, nec præscriptione acquiri potest, cap. causam qua. de prescript. cap. prohibemus, de decim. & Azor. dicto l. 7. institut. morab. cap. 36. vers. quarto quaritur.

Decimarum causæ tribus remediis possessoriis agitari possunt.

24 Primò remedio retinendæ, quando quis est in possessione illas percipiendi tempore, quo lis movetur, in qua est manutenuendus, s. quorum, vers. hodie, instit. de interd. cap. licet causam, s. fin. vers. cum ergo, de probat. Bart. in l. 1. s. hujus autem, num. 1. ff. ut possi. & in l. 1. c. eodem titulo, Ruin. consil. 106. num. 1. vol. 5. Corn. 113. n. 1. vol. 1. & hoc remedio retinendæ, vel interdicto, uti possidetis, statim quòd quis adeptus est beneficium, & inductus in possessionem, licet adhuc nullas receperit decimas, agi potest ad decimas, in quarum possessione prædecessor existerat, quia per inductionem in possessionem beneficium efficitur possessio omnium rerum & juris sui Ecclesiæ, Rebuff. q. 9. num. 3. & 5. & Monet. quest. 8. num. 30. & 31. de decim. Nam in acquisitione possessionis non requiritur adeptio possessionis omnium prædiorum, & glebarum, l. 3. in princip. ff. de acqu. poss. sed in beneficiis sufficit apprehendere possessionem bene-

Beneficii per amplexum Altaris, & alios actus, quæ fiunt in Ecclesia, ac etiam per tactum annuli Ecclesiæ clausæ acquiruntur possessio. Rot. decis. 5. de caus. poss. & propriet. in antiqu. & decis. 8. de restit. spol. in antiquior.

27 Secundò, potest agi remedio possessorio ꝛ recuperandæ possessionis, qua quis spoliatus libello concludere debet ad restitutionem, vel reintegrationem, cap. reintegranda, 3. q. 1. cap. ad decimas, de restit. spol. in 6. & Rebuff. ea q. 9. num. 2. & spoliatus antequam cognoscatur de dominio, est in primis, & ante omnia restituendus, cap. reintegranda, 3. q. 1. cap. conquerente, & cap. fin. de restit. spol. Bar. in l. si quis ad se fundum, num. 2. C. ad l. Jul. de vi pub. & Menoch. conf. 2. num. 185. & 186. lib. 1.

28 Tertio; ꝛ agitur possessorio adipiscendæ, & tunc beneficiatus libello concludere debet se esse parochum talis loci, quæ propter ratione oneris, curæ animarum decimas deberi, quarum percipiendi possessionem sibi tradi requirit, Rebuff. q. 9. num. 1. & Monet. q. 8. num. 27. eo tract. de deci. & pluries causa decimarum est summaria, in qua procedi potest sine aliqua juris solennitate.

29 Primò, ꝛ enim, quando agitur possessorio retinendæ, quod est summarissimū, quo probatis requisitis, ut possessione tempore litis motæ, non admittuntur probationes requirentes altiozem indaginem, sed datur beneficiato manuentio, d. s. quorum, instit. de interd. cum aliis supracitatis.

30 Secundò, quando clerici, quibus constat decimas de jure deberi, agunt contra eos, qui ad solutionem pro certa decima,

aut quota tenentur, ut est text. in clem. dispensiosam, & ibi gl. in verb. decimis; Card. n. 28. & Imol. n. 7. de jud. & Monet. eod. tract. quest. 8. n. 41. & 42. de decim.

Tertio, si agatur inter duas ecclesias de jure percipiendi decimas, quarum beneficiati prætendunt, quilibet decimas suæ ecclesiæ tertio laico deberi, quia cum ecclesiasticis de jure ꝛ communi, & divino debeantur, semper habet locum dicta clem. dispensiosam, Rot. decis. 14. per tot. de jud. in no. glol. in d. clem. in verb. decimis, vers. sed quid si non, cum aliis, per Monet. deductis, eod. cap. 5. num. 43.

31 Quarto, procedit etiam dicta clem. dispensiosam, inter laicos, quando fuerunt decimæ translatae ante conc. Lateranensem. & successor in feudo ꝛ antiquo decimarum agit coram domino directo ad earum exactionem, in quarum possessione erat ejus prædecessor, quia tunc, cum causa decimarum sit de decimis antiquis de jure communi, & divino Ecclesiæ debitis, & hoc jus in vassallum tunc legitime fuerit translatum, vassallus eodem privilegio gaudet l. qui in jus ff. de reg. jur. cap. qui in jus, eod. tit. Card. in d. clem. 1. num. 21. & Bened. Caputa q. n. 17. & in his casibus contra subditum ad decimas non solutas agendo incipi potest à præcepto ꝛ sub persona pecuniaria, & in subsidiū excommunicationistrina, vel una pro trina monitione præmissa, quatenus intra tot dies debeat reus tantam summam decimarum persolvisse, cap. pervenit, de decim. c. sacro, de sent. excomm. & gloss. in d. clem. dispensiosam, in verb. præmoniti.

32 Non tamen ꝛ sunt tolerandi, qui variis artibus decimas ecclesiis obvientes subtrahere moliuntur, aut, qui ab aliis solvendas